

Студије историје Иларион **бр. 1/Vol. 1, Београд, 130 стр.**

Александар Вучковић

Универзитет у Бањој Луци
Филозофски факултет
aleksandar.vuckovic.ff@gmail.com

Колико год је за академску заједницу важно да има развијену часописну структуру за доказане истраживаче, подједнако је битно да има и развијену структуру часописа за студенте и младе истраживаче који на врата науке тек улазе. У том свјетлу треба посматрати и *Студије историје Иларион*, часопис студената историје са Универзитета у Београду.

Како добри обичаји налажу, на сваком почетку је неопходно рећи нешто више о ономе што настаје и како ће се оно развијати. Редакција часописа се одлучила да у виду кратког и одмјереног текста представи циљеве часописа. Основни циљ часописа је објављивање студентских радова, анализа и есеја онако како се они представљају у академској периодици. Да је редакција свјесна савремених тенденција унутар хуманистике, свједочи и њихова отвореност да се у часопису нађу и радови других хуманистичких дисциплина. На тај начин подстичу интердисциплинарни приступ и сарадњу између сродних научних грана. Часопис ће излазити три пута годишње, а одлука о томе који радови ће бити објављени зависиће од научне политике часописа, разматрања редакције и оцјене рецензената. Нажалост, пропуштено је да се каже нешто више о научној политици часописа.

Први број часописа *Иларион* састављен је од три тематске цјелине – *чланци* (9– 69), *прикази* (71–80), *анализе* (81–123) и прилога који сачињава *упутство за писање* (124 –127).

У првом броју представљена су четири чланка чија је заједничка карактеристика чињеница да се односе на средњовјековни период. Рад *Крунисање Стефана Првовенчаног у српској историографији*, аутора Петра Јосиповића, представља интенцију аутора да да преглед изворне грађе која се односи на крунисање Стефана Првовенчаног и да укаже на тешкоће у њеном тумачењу с обзиром на њену садржинску различитост. Аутор, такође, даје преглед историчара који припадају српској историографији и који су се бавили овом темом, као и њихових достигнућа. Други рад је дјело др Драгољуба Даниловића, под називом *Манастири, храмови и метоси Жичке архиепископије, њеног епархијског властелинства и области Западног Поморавља*. У раду је представљен развој монаштва, манастира и црквеног законодавства у Жичкој архиепископији. Преко развоја наведених елемената, аутор настоји да сагледа интензитет развоја српске аутокефалне цркве до XV вијека. Др Дејан Јечменица потписује рад *Свадба краља Стефана Душана*. Иако су свадбене светковине владара у средњем вијеку представљале значајне појаве, занимљиво је да биограф краља Стефана Душана нигдје не описује тај догађај. У односу на ту чињеницу, у овом раду се припрема и датирање свадбе краља Стефана Душана обрађују преко дубровачких извора и на тај начин се реконструише приближно вријеме склапања краљевског брака и околности које су га пратиле. Рад Милоша Чорбића *Питање крунисања и круне Твртка Котроманића у историографији*, даје преглед аутора и радова који су се бавили овом тематиком. Анализирано је шест радова према њиховом хронолошком реду објављивања. Централни дио представља анализа примјене методологије, систематичности и научног доприноса историографији.

У тематској цјелини објављена су два приказа – *Србија 1217. Настанак краљевине* аутора Сине Мишића и Радовоја Радића и дјело Радоша Љушића – *Књига о Начертанију*.

У посљедњој тематској цјелини, која се односи на анализе, представљена су два рада. Петар Ђурчић је приказао и анализирао наслове докторских дисертација кроз проучавање

одређених историјских процеса и историографских специјализација на универзитетима у Србији, Црној Гори и Републици Српској. Др Чедомир Антић, који је уједно и одговорни уредник часописа, бавио се ставовима студената прве године историје на Филозофском факултету у Београду. Ова анализа је рађена методом анкете која је спроведена код студената прве године (генерација 2016/2017). Студенти су одговорали у коју средњу школу су ишли, када су донијели одлуку да упишу историју, која им је најдража историјска књига, који им је омиљени историчар и гдје виде себе 2026. године.

Студије историје Иларион, као студентски часопис, уколико се обистине очекивања редакције, има шансу да постане још једно од мјеста ослобођеног академског простора за младе истраживаче, како у Србији, тако и у региону. У односу на средину и академску традицију у којој настаје, нема сумње да постоје сви предуслови да се таква очекивање остваре.